

Katecheza Eucharystyczna IV – niedziela 5 października

WYZNANIE WIARY - NASZA ODPOWIEDŹ NA SŁOWO BOŻE

W każdą niedzielę i uroczystość po homilii składamy wspólnie wyznanie wiary, zwane Credo, co oznacza „wierzę”. W ciągu wieków, w odpowiedzi na różne potrzeby ludzi, sformułowano wiele wyznań wiary. Najczęściej używamy dwóch: tzw. Symbol apostolski, którym modlimy się W pacierzu, W Różańcu lub Koronce do Miłosierdzia Bożego. Można go używać także podczas Mszy św. Jest to najstarsze wyznanie wiary zaczerpnięte z liturgii chrzcielnej Kościoła rzymskiego. Drugie wyznanie wiary to *Symbol nicejskokonstantynopoliński*. Powstał on w odpowiedzi na pojawiające się błędy wiary, niedomówienia i niejasności. Te wyznania wiary oparte są o objawione słowo Boże. Wyznanie wiary prowadzi również do ukazania jedności zgromadzonych podczas liturgii. Słowo „symbol”, w języku greckim oznacza znak rozpoznawczy i znak jedności. Kiedy wszyscy wspólnie recytujemy lub śpiewamy Credo, wtedy dajemy wyraz (znak) naszej jedności na Eucharystii. W wyznaniu Credo uświadamiamy sobie, że bez względu na wszelkie różnice łączy nas jedna wiara, jeden Chrzest, jeden Bóg, jedna Eucharystia.

MODLITWA WIERNYCH – MODLITWA CAŁEGO LUDU BOŻEGO

Modlitwa wiernych kończy liturgię słowa. Od starożytności chrześcijańskiej miała ściśle określony przebieg. Sam Jezus w czasie Ostatniej Wieczerzy w Modlitwie arcykapłańskiej uczy nas, aby najpierw odnosić się do potrzeb całego świata, potem przechodzić do potrzeb Kościoła i nas samych. Dlatego modlitwa wiernych również dziś jest tak skonstruowana, że najpierw modlimy się za sprawy Kościoła, potem współczesnego świata, następnie za cierpiących i potrzebujących, a dopiero na końcu za wspólnotę lokalną, za bliskich nam zmarłych i nas samych. Modlitwa wiernych ma też inną piękną cechę. Już od starożytności była to modlitwa całego Ludu Bożego, stąd jej nazwa: modlitwa powszechna. Pokazuje nam ona, że na Mszy Świętej modli się nie tylko ksiądz, ale cały wierny lud. Dlatego modlitwa ta powinna być wypowiedziana nie przez księdza, ale przez świeckiego członka wspólnoty parafialnej. Spośród wszystkich czynności na Eucharystii, które mogą wykonywać świeccy, to właśnie modlitwa wiernych powinna być prowadzona przez nich. Warto również pamiętać, że modlitwa wiernych jest modlitwą, a nie katechezą. Jej wezwania powinny być krótkie, konkretne, bez udziwnień i zbędnych cytatów. Jest to modlitwa, a nie recytacja poezji religijnej.

Zaleca się, żeby wezwań było około sześciu (nie więcej) i aby odpowiadały na faktyczne problemy, które przeżywa Kościół, świat, nasza wspólnota i my sami.

PRZYGOTOWANIE DARÓW

Od IV wieku dary ofiarne były znane już w całym Kościele. Oprócz chleba i wina przynoszono: winogrona, jarzyny, oliwę, wosk, sery, masło, miód, kwiaty, ptaki i zwierzęta; także przedmioty liturgiczne. Od XI wieku składane były pieniądze. Ta forma daru ofiarnego istnieje do dziś w formie zbieranej składki. Także dzisiaj praktykowana jest procesja z darami szczególnie w czasie uroczystych Mszy Świętych. Wierni przynoszą to, co mają, co wyrabiają, z czego żyją, a więc przynoszą swoje życie, aby je ofiarować Bogu. Darem ofiarnym jest także stypendium składane z okazji zamawiania Mszy Świętej. Za Mszę Świętą nie można „zapłacić”, jak się czasem słyszy przy jej zamawianiu, lecz istnieje możliwość złożenia ofiary na potrzeby Kościoła i na utrzymanie duchownych. Na ołtarzu, który jest „stołem Pańskim”, składane są dary ofiarne chleba i wina. Patrząc na tę czynność liturgiczną, każdy z nas winien zapytać siebie samego: Co ja złożę na ołtarzu? Co położę na patenie z chlebem, co włożę do kielicha z winem? Jaki dar? Czy potrafię ofiarować siebie?

SKŁADANIE DARÓW

Kapłan, trzymając patenę z hostią, modli się tymi słowami: „Błogosławiony jesteś, Panie Boże wszechświata, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy chleb, który jest owocem ziemi i pracy rąk ludzkich; Tobie go przynosimy, aby stał się dla nas chlebem życia”. Nad kielichem z winem również wypowiada podobną modlitwę. Pierwsza część tych tekstów pochodzi z modlitwy izraelskiej, odmawianej przy stole, gdy wspomniano wyjście z niewoli egipskiej. Tak modliła się Święta Rodzina: Jezus, Maryja, Józef; tak modlił się Jezus ze swoimi uczniami; tak modli się Kościół. Chleb jest symbolem tego wszystkiego, co daje ziemia i czego człowiek potrzebuje do życia. Wypowiadana jest także modlitwa nad winem. Do wina w kielichu kapłan dodaje kilka kropli wody, wypowiadając przy tym słowa: „Przez to misterium wody i wina, daj nam, Boże, udział w bóstwie Chrystusa, który przyjął nasze człowieczeństwo”. Czynność ta przypomina nam prawdę, że z przebitego boku Jezusa, wiszącego na krzyżu, wypłynęła krew i woda. Wskazuje także na połączenie natury boskiej Jezusa Chrystusa z naturą ludzką. Podkreśla również nasz

człowieczy udział w boskiej naturze na mocy przyjętego sakramentu Chrztu. Następnie kapłan modli się po cichu: „Przyjmij nas, Panie, stojących przed Tobą w duchu pokory i z sercem skruszonym; niech nasza Ofiara tak się dzisiaj dokona przed Tobą, Panie Boże, aby się Tobie podobała”. Jest to cytat z Księgi Daniela (3,40), tzw. Pieśń Azariasza. Została ona wyśpiewana po cudownym uratowaniu trzech żydowskich młodzieńców, wrzuconych do rozpalonego pieca na rozkaz króla babilońskiego Nabuchodonozora, ponieważ nie chcieli wyrzec się wiary w jedyne Boga. Kapłan prosi w niej Boga o włączenie jego i wiernych w sprawowaną ofiarę Jezusa Chrystusa. Przed modlitwą eucharystyczną kapłan udaje się na prawą stronę ołtarza, obmywa ręce i prosi: „Obmyj mnie, Panie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mojego”. Ten gest ma głębokie znaczenie. To moment, w którym kapłan robi rachunek sumienia i pyta siebie: Czy przystępuję do ołtarza z czystym sercem? Patrząc na jego gest, łączmy się z nim duchowo i wołamy: „Panie, oczyść moje serce i uczyni mnie godnym uczestnictwa w Twojej Najświętszej Ofierze”.

MODLITWA NAD DARAMI

Po złożeniu darów na ołtarzu i odmówieniu stosownych modlitw, kapłan kieruje do nas wezwanie: „Módlcie się, aby moją i waszą ofiarę przyjął Bóg Ojciec wszechmogący”. W tej modlitwie najpierw kapłan wielbi Boga, a następnie prosi o uświęcenie ludu Bożego. Dlatego właśnie prosimy Boga, aby przyjął od nas ofiarę przede wszystkim: „Na cześć i chwałę swojego imienia”, a dopiero potem: „Na pożytek nasz i całego Kościoła”. Następnie kapłan rozkłada ręce i odmawia modlitwę nad darami, właściwą dla liturgii danego dnia. Posiada ona głęboką teologiczną treść. Bóg Stwórca obdarza człowieka darami chleba i wina, człowiek je przyjmuje i przynosi do ołtarza; z kolei Bóg przemienia je w Ciało i Krew swojego Syna i daje je człowiekowi, aby go przemienić. Modlitwa nad darami „kończy przygotowanie darów i przygotowuje zgromadzenie do Modlitwy eucharystycznej”, czyli do przeżycia najważniejszej części Mszy Świętej.

MODLITWA EUCHARYSTYCZNA - WPROWADZENIE

Modlitwa eucharystyczna, stanowiąca główną część Mszy Świętej, jest jednym wielkim dziękczynieniem. Zaczyna się ona pozdrowieniem „Pan z wami”, wypowiedzianym na początku prefacji, a kończy odpowiedzią wiernych „Amen” po doksolonii: „Przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie, Tobie, Boże,

Ojcie wszechmogący, w jedności Ducha Świętego, wszelka cześć i chwała przez wszystkie wieki wieków”. Chrystus sam uzdolnił kapłana, aby w Jego imieniu (*in persona Christi*) odprawiał Mszę Świętą, Jego Najświętszą Ofiarę; aby Jego reprezentował w sprawowaniu Eucharystii, bo to przecież Chrystus jest w niej głównym celebransem. *Ogólne wprowadzenie do Mszału rzymskiego* mówi, że „Modlitwa eucharystyczna domaga się, aby wszyscy wsłuchiwali się w nią w pełnym czci skupieniu”. W czasie jej trwania, w określonych miejscach, wierni śpiewają hymn Święty, Święty, Święty, odmawiają akłamację po przeistoczeniu i śpiewem Amen kończą modlitwę eucharystyczną.